No. 1023 Zaterdag 1 Augustus 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,-- pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Fr. Jacobus Johannes Ambrosius Van Baars,

VAN DE ORDE DER PREDIKHEEREN,

Door de genade Gods en de gunst van den heiligen Stoel

Tit. Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

Aan de Geestelijken en Geloovigen van zijn Vicariaat,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Onze ziel is bedroefd tot den dood, B. G., nu wij, bij zulke zware verliezen in ons eigen Vicariaat, daarenboven nog op het onverwachts getroffen werden door het sterven van onzen allerheiligsten Vader Paus Leo XIII. Reeds zoo herhaaldelijk bleken de berichten omtrent de gezondheid des Pausen voorbarig, reeds zoo herhaaldelijk toonde de sterke grijsaard een waarlijk krachtig gestel te bezitten, dat ook wij ons vleiden, dat Z. H. nog lang voor ons gespaard zoude blijven tot eer en glorie van Gods Kerk.

De aanbiddelijke Voorzienigheid heeft het anders gewild. Verleden Zondag, 19 Juni, des namiddags om half vijf ure, werd de onsterfelijke ziel van Z. H. Paus Leo XIII uit zijn boeien bevrijd, om naast Christus te heerschen in de hemelsche glorie. De Kerke Gods treurt om haar Opperhoofd, de Bruid van Christus heeft haar kroon verloren, wij allen missen een Vader, een leidsman, een vriend.

Bij zijn henengaan denken wij niet het eerst aan al zijn groote, schitterende daden van staatsmanswijsheid en fijn berekend overleg, waarom de wereld Hem zal blijven eeren, wij, zijne kinderen, gevoelen vooral, hoe onze H. Vader een warm hart droeg voor de arme arbeidende klasse, een steeds waakzaam oog sloeg op de schoolgaande jeugd, en immer zijn hand opende om de arme missiën te steunen.

Zijn vurige godsvrucht tot de allerzaligste Maagd Maria, de Koningin van den Allerheiligsten Rozenkrans, heeft ook onze harten ontstoken in warme vereering en liefde voor dit krachtig gebed, Haar zoo dierbaar. Niet zonder beteekenis voor ons is het feit, dat een zijner laatste handelingen was het plechtig besluit om het jubilé der dogmaverklaring van de Onbevlekte Ontvangenis der H. Maagd zoo luisterlijk mogelijk te vieren.

De God van barmhartigheid ontvange dan zijn ziel uit de handen van Maria.

Omdat echter de driewerf heilige God zelfs vlekken ziet in de reine engelen, bevelen wij dringend de ziel van Z. H. Paus Leo XIII z. g. in uwe godvruchtige gebeden aan. Daarom verlangen wij dat:

In alle kerken van ons Vicariaat op een dag in de week, volgende op de afkondiging van dit schrijven, een plechtige uitvaart zal gehouden worden voor de rust der ziel van Z. H. Paus Leo XIII z. g., en den Geloovigen verzoeken wij op dien dag tot de H. H. Sacramenten te willen naderen.

Tevens verzoeken wij dringend uw aller gebeden voor het aanstaande Conclaaf. Spoedig zullen de Kardinalen der H. Roomsche Kerk te zamenkomen om onder den bijstand des H. Geestes tot de keuze van een nieuwen Paus over te gaan. Dit is een hoog gewichtig, een hoog heilig werk. Laat ons dan bidden, B. G. dat God den overvloed Zijner genade en Zijner verlichting uitstorte over hen, aan wie Zijne Kerk dit ernstig ambt heeft toevertrouwd. Laat ons dan bidden, dat het God den Heer behage aan zijne strijdende Kerk een waardig opvolger te schenken van den Prins der Apostelen, een waardig plaatsvervanger van Christus, Gods menschgewordeu Zoon.

En opdat Gods zegen en bijstand rijkelijk over ons nedervloeien, hebben wij besloten en besluiten als volgt:

1°. Zoolang de keuze van een nieuwen Paus nog niet bekend is, zal door de Priesters in iedere H. Mis de *Oratio imperata de Spiritu Sancto* worden gelezen.

2°. Na iedere vastgestelde mis zullen door den Priester met de geloovigen gebeden worden: vijfmaal Onze Vader en Wees gegroet, om Gods bijstand af te smeeken over het Conclaaf.

En zal dit Ons schrijven worden afgelezen in alle kerken en Openbare kapellen van ons Vicariaat op den eersten Zondag na ontvangst.

Gegeven te Curaçao op den feestdag van de H. Maria Magdalena den 22sten Juli 1903.

✠ fr. JACOBUS AMBROSIUS,
voornoemd Bisschop,

LAATSTE ALLOCUTIE DES PAUSEN.

Eerwaarde Broeders,

Bijzonder groot is de vreugde, u op deze zoo waardige plaats, in zoo groot aantal terug te zien. Ware alles, wat ter sprake komt, even aangenaam te vernemen! Het afgeloopen jaar bleef waarlijk niet zonder troost. Niet zonder oorzaak worden de zorgen gewoonlijk verlicht, en de geest verheven, wanneer niet te wederspreken bewijzen van Christelijk geloof en Christelijke liefde aan het licht komen; en deze hebben wij inderdaad tijdens de verloopen maanden, bij vele duizenden menschen waargenomen, menschen die met grooten eerbied en eenstemmigheid wedijverden den Paus hunne toewijding te betuigen. Hierop te kunnen heenwijzen stemt tot vreugde en rechtigt ons tot blijde verwachting. Nochtans is het u niet onbekend hoe talrijk van den anderen kant de zaken zijn, die onze bezorgdheid wekken. Wat wij reeds dikwijls bij andere gelegenheden hebben gezegd, over den moeilijken toestand der Katholieke zaak, behoeft voor u thans niet te worden herhaald, ofschoon het nog evenzeer heden ten dage geldt.

Een ding kunnen wij niet stilzwijgend voorbijgaan, iets wat onze bezorgheid even sterk treft als het ieder Christen moet ontstellen: Wij hebben hier het oog op de vijandige gezindheid tegen de Christelijke vorming der volken, die men tegenwoordig in het staatsbestuur meer ziet binnendringen en dagelijks op den voorgrond treden.

Daar schijnt eene grove en hardnekkige afgekeerdheid het menschdom te zijn binnengedrongen, van alles wat tegen de den menschen, door den Verlosser Jezus Christus overgeleverde Wijsheid indruischt; — een afgekeerdheid niet zonder voorbedachtzaamheid gepaard aan een terugvoeren tot de meeningen en opvattingen der ongelukkige heidenen.

Deze gezindheid vindt men niet onduidelijk weder in de zeden van velen, in wetten en openbare instellingen, in wijsbegeerte, schoone kunsten en niet zelden op eene onbeschaamde manier, in de letterkunde. Daarom zou men bij eenig nadenken, den ondergang der Katholieke instellingen evenzeer als eene vaststaande en niet te keeren daadzaak moeten verklaren, zoo groot is het getal van hen, die in het bijzonder en openbaar leven, deels in het geheim en naar den uiterlijken schijn stiller, deels met openlijk geweld en zonder zich te matigen voortwerken. De geest verliest zich in de overweging, waarheen ten laatste deze aanslagen moeten leiden, als God geen hulp zendt. Welk goed, welke hoop rest dan hun, die het door Jesus Christus verworven goed moedwillig afwezen? Voorzeker vermogen de menschen evenmin deze goederen aan het menschdom allerwege en in hun geheel te ontnemen, als de raadslagen en den Wil van den Almachtigen God te verijdelen, door hoogmoed alleen en hardnekkigheid kunnen zij velen rampen de deur openen, waardoor het eeuwig heil van eene ontelbare menigte in gevaar wordt gebracht.

Heeft men nu, bij deze in wijde kringen uitbrekende ellenden, den wil, tegen ergere rampen dammen op te werpen, dan mag men bij de Goddelijke ontferming schutse en hulp zoeken.

In het bijzonder moeten wij Jesus Christus zelven smeeken, dat Hij zijn werk op aarde, de goederen namelijk Zijner verlossing, steeds beschutte en niet toelate, dat Zijne nalatenschap ten deele worden vernield. Het geldt hier aller gemeenschappelijk belang.

Daarom moet men allen, die het vaderlijk geloof liefhebben en zalig willen worden, tot een ootmoedig en innig gebed opwekken. Opdat wij echter niets nalaten, wat het eeuwig heil dienstig schijnt, hebben wij besloten, een schrijven over die boven vermeldde aangelegenheden openbaar te maken; We zullen het spoedig uitgeven, ons vertrouwen stellend op Hem, aan Wiens macht alles onderworpen is.

Volgt nu de bekrachtiging der keuze van Mgr. Cyrillus Geha tot patriarch van Antiochië.

Deze allocutie, uitgesproken in het geheim consistorie van Woensdag 22 Juni ll. klinkt als een droevig afscheid van den Vader der Christenen.

Zijn laatste woord is een waarschuwing tegen de ontkerstening der volken vooral door het ongeloovig onderwijs. Zijn laatste encycliek zou hierover hebben gehandeld. Wij hopen, dat nog zal openbaar gemaakt worden wat er van deze encycliek reeds geschreven was.

LANDBOUW-ORGANISATIE

DOOR MIDDEL VAN

RAIFFEISEN-BANKEN.

II.

De Algemeene Vergadering.

De hoogste macht in de Boerenleenbank en de beslissing over alles wat de bank raakt ligt bij de algemeene vergadering. Zonder de toestemming der leden, welke zich openbaart bij volstrekte meerderheid van stemmen op de vergadering uitgebracht, kan geen enkele handeling van eenig gewicht gesteld worden. En dit zeer terecht, daar het gaat over het belang, over het geld, over den geheelen eigendom van ieder lid in 't bijzonder.

Die Algemeene vergadering, eens per jaar te houden, kan:

1. Alle beheerders kiezen en ontslaan. Eene taak van groot gewicht, daar de bloei der bank in hoofdzaak afhangt van een goed Bestuur. Men kieze dus alleen mannen van bekende degelijkheid, ijver, kennis en naastenliefde.

2. De rekening en verantwoording van het Bestuur opnemen en definitief verzekeren.

3. Geschillen beslechten en klachten beoordeelen.

4. De hoogste som bepalen, boven welke het Bestuur *alléén* en boven wel-

ke het *met* toestemming van *den Raad van Toezicht*, geen geld mag *opnemen*, noch aan een en denzelfden persoon in eens of bij termijnen *uitleenen*. Hierdoor kan de Algemeene Vergadering de aansprakelijkheid der leden naar goedvinden beperken en groote verliezen voorkomen.

5. De kleinste som aangeven, beneden welke geen spaarcenten mogen worden aangenomen.

Ter bevordering van spaarzaamheid neme men deze som zoo laag mogelijk. Op vele plaatsen heeft men ze bepaald op 25 cent.

Beslissen over rentevoet, provisie, voorwaarden van opnemen en uitleenen der gelden: over 't beheer van het reservefonds, enz.

7. Het salaris van den Kassier vaststellen; de boeten bepalen voor 't breken der ambtsgeheimen en het verzuimen der vergaderingen.

Het Bestuur.

Gekozen door de Algemeene Vergadering bij volstrekte meerderheid van stemmen neemt het bestuur *zonder eenige vergoeding* zijne verplichtingen op zich. Zijne belooning moet wezen het vertrouwen door de leden der Leenbank ten zijnen opzichte getoond. Het is toch eene niet geringe eer, door zijne medeburgers openlijk te worden erkend als mannen, aan wie men met gerustheid zijne zaken toevertrouwt!

Het bestuur vertegenwoordigt de bank in en buiten rechten en zijn directeur met een bestuurslid teekent alle stukken voor en namens den vereeniging.

De Raad van Toezicht.

Gelijk aan het hoofd van het Bestuur een Directeur staat met een Onder-Directeur, zoo heeft de *Raad van Toezicht* een President en een Vice-President.

Het lidmaatschap van Bestuur en Raad mag niet in een persoon vereenigd zijn.

De Raad heeft ook het recht ten allen tijde de boeken, brieven en bescheiden in te zien en Bestuursleden of Kassier bij gebleken onregelmatigheden, voorloopig te schorsen. Verder heeft het Bestuur in de meeste zaken van groot gewicht de goedkeuring van den Raad van Toezicht noodig.

Evenals de bestuursleden moeten ook de leden van den Raad van Toezicht hunne werkzaamheden kosteloos verrichten.

Terwijl de Algemeene Vergadering en het Bestuur besluiten nemen en de Raad op alles toezicht houdt, *is de eigenlijke zaakvoerder der Leenbank*:

De Kassier.

De Kassier wordt door de Algemeene Vergadering voor den tijd van vier jaren gekozen. Daar aan hem de kas en het beheer der bank in hoofdzaak zijn toevertrouwd, is hij verplicht, overeenkomstig een verdrag door het Bestuur met hem gesloten en door den Raad goedgekeurd, een of meer borgen te stellen.

Zijne taak is eene zeer gewichtige. Zij legt hem op de waarde-papieren en akten der bank zorgvuldig te bewaren, de gelden te beheeren, te innen en uit te keeren en verder, volgens voorschrift, geheel de boekhouding te voeren.

Om zijne moeite eenigermate te beloonen, wordt den Kassier door de Algemeene vergadering een klein vast salaris toegekend. Meestal is het te gering naar gelang de werkzaamheden. Ook de taak van den Kassier is dus, en niet het minst, eene daad van christelijke naastenliefde, de grondslag, waarop geheel de instelling van Raiffeissen rust.

(*Wordt vervolgd.*)

HOLLANDSCH VOOR INLANDERS.

Het volgend allerbelangrijkst artikel van de hand des heeren J. Habbema schrijven wij uit over het *Kol. Weekblad* No. 15 dato 25 Juni ll.

Meer nog dan de merkwaardige overeenkomst met onze zienswijze omtrent de onoordeelkundige verspreiding der hollandsche taal, en het eensluidend oordeel over de schifting der leerlingen trof ons opmerking en aanmoediging tot het aanleeren en verbeteren der landstaal door Europeanen.

Mochten ook wij hierin meer steun ondervinden van goed onderlegde papiamenters.

„Voor wie is verbreiding van de kennis der Nederlandsche taal in onze koloniën van belang, voor ons of voor den inlander?

Als vele inlanders Hollandsch spraken en lazen, dan zou dat niet alleen gemakkelijk voor ons zijn, maar ook streelend voor ons nationaal gevoel.

Noch het een noch het ander mag echter voor vrijzinnig denkende menschen een motief zijn, om de kennis van onze taal op te dringen aan inlanders, als *deze* daarvan geen voordeel hebben.

Is dat wel het geval, laat de Inlander dan Hollandsch leeren, maar dan ook grondig, zoodat hij in staat zij, door omgang met Europeanen en lectuur en studie van Hollandsche werken zich verder te ontwikkelen en te bekwamen. Is zijne kennis van onze taal daarvoor niet voldoende, of is hij daarvoor te weinig algemeen ontwikkeld, dan kan die kennis tot niets anders leiden, dan teleurstelling voor den onderwijzer, maar vooral voor den leerling.

Aanstaande inlandsche ambtenaren en wel vooral die jongelieden, welke wegens hunne aanzienlijke afkomst of familiebetrekkingen veel kans hebben om later in aanmerking te komen voor de vervulling van de hooge ambten, behooren Hollandsch te kennen.

Voor het bekleeden van de hoogere rangen kan en moet als eisch worden gesteld, een zoodanige mate van algemeene kennis en ontwikkeling, gepaard aan eene grondige kennis van de taal van het Moederland, dat die ambtenaren in staat zijn door lectuur en studie zich verder te bekwamen en op de hoogte te blijven van de denkbeelden en bedoelingen van de Regeering, die zij dienen.

Voor den gewonen inlander echter, waartoe ik b. v. ook reken de lagere inlandsche beambten, kleinhandelaren, landbouwers, ambachtslieden enz, is de kennis van het Nederlandsch in den regel van geen nut en als men dan daarbij bedenkt, hoeveel tijd en moeite het den inlander kost, om zelfs maar gebrekkig Hollandsch te leeren, dan geloof ik, dat wij het propagandeeren van de kennis onzer taal onder die klassen van inlanders, niet mogen aanmoedigen.

Laat de voorstanders van zulk een propaganda toch eens duidelijk omschrijven, wat toch wel het nut zou zijn van zulke kennis voor inlanders van geringe ontwikkeling.

Er is niets tegen, het is zelf wenschelijk, dat een beperkt aantal jongelieden van goeden aanleg uit de inlandsche burgerstand Hollandsch leert, mits het vooruitzicht besta, dat zij hunne studiën kunnen en willen voortzetten en dat zij na het beëindigen daarvan zeer veel kans hebben op een werkkring, die past bij het peil van kennis en ontwikkeling, dat zij dan hebben bereikt.

Als zulke jongens echter ten slotte toch als desaschrijver, waroenghouder, landbouwer of ambachtsman den kost moeten verdienen, dan zullen zij zich veel ongelukkiger gevoelen, dan wanneer zij enkel de gewone inlandsche school hadden bezocht.

Men zij dus voorzichtig met het aanmoedigen van onderwijs in de Nederlandsche taal aan inlanders en vrage zich van te voren bij elken leerling af, of hij voor het leeren van eene *vreemde* taal voldoende voorbereid en ontwikkeld is, of hij tijd en middelen heeft om de studie lang genoeg vol te kunnen houden en welke vooruitzichten hij heeft om van zijne kennis van het Nederlandsch voordeel te trekken.

Is het antwoord op die vragen niet bevredigend, dan geloof ik, dat men den inlander met onderwijs in onze taal geen dienst bewijst.

Laten wij ons tegenover de inlanders niet schuldig maken aan jingoisme en progressief doen in Kaapschen zin.

Het is aan ons, d. w. z. aan het gering aantal Europeanen in Indië, om de taal te leeren van de inboorlingen, waaronder zij leven en werken en hen onderwijs te geven in hun eigen taal, voor zoover dat mogelijk is.

Al moge het waar zijn, dat slechts een gering aantal Europeanen het in de kennis van één of meer inlandsche talen ver brengt en een volkomen meesterschap daarin slechts door zeer enkelen wordt bereikt, wij zijn dan toch in de 50 laatste jaar in dat opzicht veel vooruitgegaan en het is gemakkelijk te voorspellen, dat wij over nog eens 50 jaren door verbetering van het taalonderwijs en het aanmoedigen van taalstudie, opnieuw een belangrijke schrede zullen hebben afgelegd op een weg, die wij in ons eigen belang en in dat van den inlander nooit mogen verlaten.

Nu reeds kost het geen moeite om den inlander bijna overal in den Archipel in zijn eigen taal lager onderwijs te geven en aan leermiddelen, vooral in het Maleisch en de op Java gesproken talen is geen gebrek. Alleen zou het wenschelijk zijn, dat leer- en leesboeken meer door inlanders werden geschreven en vertaald, vooral door jongelieden die een volledige voorbereidende opleiding op de Europeesche lagere school en H. B. S. hebben genoten, doch hunne moedertaal nog niet hebben verleerd.

Er wordt wel eens beweerd dat de inlandsche talen voor het onderwijs, vooral voor het voortgezet onderwijs niet geschikt zijn.

Ik kan die meening echter niet deelen.

Natuurlijk zijn er tal van zaken en begrippen waarvoor de inlander geen woorden heeft en waarvoor hij zich zal moeten bedienen van Hollandsche of andere vreemde woorden, doch dat is in elke taal het geval, niet het minst in de onze, die wemelt van meer of minder „Ingeburgerde" woorden uitdrukkingen.

Bij het Indische leger wordt in het Hollandsch gecommandeerd en moet de inlandsche soldaat zich tal van technische woorden en uitdrukkingen eigen maken, die hij echter, dank zij zijn goed geheugen (want dat heeft de inlander) gemakkelijk en spoedig aanleert.

Het onderwijs wordt echter in het Maleisch gegeven of c. q. door het kader in de taal van de manschappen en het is interessant te hooren hoe b. v. een Javaansch sergeant zijne manschappen de samenstelling en de behandeling van het geweer leert in een Javaansch, dat, hoewel doorsprekt met allerlei onjavaansche technische termen, toch begrepen wordt.

Er zijn echter gedeelten van den Indischen Archipel waar voor eene geleidelijke verbreiding van de kennis der Nederlandsche taal ook onder de lagere klassen der inlandsche bevolking meer te zeggen is, dan b. v. voor die van Java en Sumatra.

De Christen-Inlanders op Ambon en de Oeliassers, in de Minahasse van Manado, op Timor, Roti en elders, staan over het algemeen op een hoogeren trap van ontwikkeling dan Javanen en Maleiers, omdat schoolgaan voor bijna alle kinderen daar al sedert lang regel is.

Bovendien wordt onze taal reeds nu door een betrekkelijk groot aantal Christen-Inlanders gelezen en gesproken en stellen zij er een eer in Hollandsch te kennen, terwijl er ook meer aanleiding bestaat om aan die inlanders de Nederlandsche taal te onderwijzen, omdat zij of geen eigen taal hebben, zooals de Ambonneezen, of omdat het dialectverschil, zooals b. v. in de Minahassa en op Roti, het onderwijs in *de* landstaal uiterst moeielijk maakt.

Wel is waar spreekt men op Ambon en de Oeliassers Maleisch, maar zeer verbasterd en vermengd met allerlei Alfoersche, Portugeesche en Hollandsche woorden, terwijl de zoogenaamde Bassa Tanah, ook al een *verbasterd* Alfoersch dialect, lang niet door alle Ambonneezen wordt gesproken.

Aanmoediging van het onderwijs in de Nederlandsche taal aan de Christen-Inlanders op de genoemde en andere eilanden, is om die redenen, zoo al niet aan te bevelen, dan toch zeker beter te verdedigen dan aan Maleiers en Javanen, die een *eigen* ontwikkelde taal spreken, waarvan de dialecten *) niet door enkele duizenden, maar door millioenen worden gesproken.

Als er bij ons over koloniale onderwerpen gedacht of gesproken wordt, dan bestaat er altijd neiging om vergelijkingen te maken met Britsch-Indië.

Ook in casu zal weer door menigeen worden gedacht, dat door de Engelschen zooveel meer wordt gedaan voor het onderwijs in de taal van het Moederland dan door ons.

Wij mogen echter niet vergeten, dat het Engelsch met zijn allereenvoudigste grammatica heel wat gemakkelijker te leeren is dan het Nederlandsche en dat het is een *wereldtaal*, wat van het Hollandsch allerminst kan worden gezegd.

Bovendien behoort het grootste gedeelte van de bevolking van Britsch-Indië tot hetzelfde ras als wij en is het bekend, dat wat er aan beschavingsrestes op Java nog over is op het gebied van architectuur, litteratuur en kunstnijverheid hoofdzakelijk van Hindoeschen oorsprong is, zoodat men veilig kan aannemen, dat de Britsch-Indiërs *gemiddeld* intellectueel hooger staan den Javanen en Maleiers.

Daarom is het maar beter, bij eene bespreking en beoordeeling van het onderwijs aan de inlanders, in *onze* Oost, zich niet te laten „beinvloeden" door hetgeen er op dat gebied in Britsch-Indië wordt gedaan, te meer omdat daar de resultaten van het onderwijs aan inlanders verre van schitterend zijn.

*) Als men *Soendaasch* en *Madoereesch* dialecten van het Javaansch en *Minangkabausch* een dialect van het Maleisch zou willen noemen.

VOORLOOPIG REGLEMENT

van de Koloniale Tentoonstelling te houden in de Willemstad, Eiland Curaçao.

(UITTREKSEL)

1. De Tentoonstelling zal worden gehouden op Curaçao, zoo mogelijk in de maand Februari 1904.

De gewone leden en donateurs der Maatschappij of hare afdeelingen hebben, op vertoon van het bewijs van lidmaatschap, vrijen toegang met eene dame tot de Tentoonstelling.

Elk inzender, geen lid der Maatschappij of hare afdeelingen, kan aan den ingang een bewijs van toegang ontvangen, nadat het door hem aangegevene ter Tentoonstelling is gebracht en voor de Tentoonstelling is geschikt bevonden.

Voor alle andere bezoekers zullen bij den ingang der terreinen, tegen betaling van een nader vast te stellen bedrag, toegansbewijzen verkrijgbaar worden gesteld.

II. De opgave van de in te zenden voorwerpen moet geschieden uiterlijk voor 1 December 1903 terwijl de inzending dier voorwerpen zelve moet plaats hebben als volgt:

—wat betreft de dieren, vruchten, bloemen en voorwerpen aan bederf onderhevig, op den dag bestemd voor hunne tentoonstelling;

—wat betreft de andere voorwerpen minstens veertien dagen voor de opening der Tentoonstelling.

III. Op de Tentoonstelling zal ook gelegenheid worden gegeven tot exposeeren van alle zoodanige zaken, die, ofschoon geene voortbrengselen onzer koloniale industrie, niettemin zouden kunnen medewerken tot de bereiking van het voorgestelde doel.

IV. Door de Maatschappij zullen,

bij wijze van aanmoediging tot deelneming aan dezen wedstrijd, aan de inzenders, wier producten en inzendingen boven die van anderen mochten uitmunten en, op zich beschouwd, eenige onderscheiding mochten verdienen, naarmate van den bereikten graad van volmaking, prijzen worden uitgereikt, in den vorm van gouden medailles, verguld zilveren medailles, zilveren medailles, bronzen medailles en diploma 's of de geldswaarde dier medailles, indien de rechthebbenden dit verkiezen, van welke keuze dan binnen eene maand na de bekroning, aan de regelingscommissie kennis moet worden gegeven.

V. Voor elke van de bovengenoemde afdeelingen zal een JURY benoemd worden ten einde de verschillende inzendingen te beoordeelen en de door de Maatschappij uitgeloofde prijzen en onderscheidingen toe te kennen.

VI. Alle inzenders zijn gehouden, bij hunne inzending, een op het eiland Curaçao gevestigde aan te wijzen, ten einde, na afloop van de tentoonstelling, de door hen ingezonden voorwerpen in ontvangst te nemen.

VII. Alle inzendingen blijven, met inachtneming van het sub IX bepaalde, het eigendom van de inzenders.

VIII. Het Bestuur zal zich belasten met den verkoop van al de ingezonden voorwerpen, indien de inzenders zulks schriftelijk verzoeken met opgave van de door hen verlangde prijzen.

IX. Het Bestuur behoudt zich het recht voor om over alle voorwerpen, die daartoe geschikt mochten worden bevonden, voor zooverre ze te koop zijn, tegen vergoeding van de te taxeeren waarde, te beschikken, ten einde zoodanige voorwerpen voor eene toekomstige permanente tentoonstelling te bestemmen.

X. Aan de tentoonstelling zal eene tombola kunnen worden verbonden van de daartoe door het Bestuur uit de tentoonstelling aangekochte voorwerpen.

XI. Al de voorwerpen, welke onverkocht mochten blijven en niet voor bovenbedoelde Permanente Tentoonstelling mochten worden bestemd, zullen binnen twee werkdagen na afloop van de tentoonstelling van de terreinen verwijderd moeten worden.

XII. Al de binnen den sub XI genoemden tijd niet afgehaalde voorwerpen zullen door de Maatschappij in het openbaar worden verkocht, blijvende de netto opbrengst dier voorwerpen gedurende zes maanden ter beschikking van de eigenaren. Na afloop van dezen termijn zal die opbrengst vervallen aan de Maatschappij.

XIII. Het Bestuur zal alle noodzakelijke kosten van verpakking en van vervoer aan de inzenders van de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba op hun daartoe strekkend schriftelijk verzoek vergoeden; doch is niet aansprakelijk voor schade door de inzendingen onder weg bekomen.

XIV. Gedurende de Tentoonstelling, waarvan de duur voor de verschillende afdeelingen nader zal worden vastgesteld, mogen de ingezonden zaken zonder schriftelijke toestemming de regelingscommissie niet uit de tentoonstellingslokalen of plaatsen verwijderd.

HET BESTUUR

der Curaçaosche Maatschappij tot Bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij:

Jhr. J. O. De Jong Van Beek en Donk, *Eerevoorzitter.*
J. H. J. Hamelberg, *Voorzitter.*
H. H. R. Chapman, *Onder-Voorzitter*
G. B. Dussel, *Secretaris.*
J. L. Th. Heldewier Vignon *Penningmeester.*
H. Statius Muller, *Bestuurslid.*

DE REGELING-COMMISSIE VOOR DE TENTOONSTELLING.

H. J. Cohen Henriquez, *Secretaris*, R. De Lanoy, H. Th. Frie, J. Janse, C. P. Neuman Wzn., I. Van Lier Ez., V. M. Zwijsen, Morris E. Curiel.

Alimento Sano y Puro.

¡Qué pan más agradable es éste! ¡Qué suave, qué ligero, qué grato al paladar!

En cambio ¡qué pesado, agrio, duro y repugnante es aquél otro! Y sin embargo, los mismos ingredientes se han usado en la fabricación de ambos; la diferencia está en que de los dos panaderos, uno supo hacer la combinación con arte, esmero y habilidad, y el otro, falto de experiencia, hizo una chambonada. Scott & Bowne poseen la habilidad, la maña inimitable de hacer la

Emulsión de Scott

de manera que resulte grata, pura y perfecta. Casi todos la pueden tomar, sin la menor repugnancia.

Otros han procurado hacer una Emulsión parecida, pero en vano, por no poseer ese arte. Tal vez usen los mismos ingredientes, pero no saben mezclarlos para que produzcan los mismos resultados.

Médicos y pacientes reconocen universalmente el valor inmenso del Aceite de Hígado de Bacalao desde hace más de un siglo. En la forma de una Emulsión grata y aceptable y combinado ingeniosamente con los Hipofosfitos, como se halla en la Emulsión de Scott, los enfermos tienen una medicina-alimento insuperable para reforzar la sangre y reconstituir el cuerpo desgastado del tierno niño ó del adulto.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York. De venta en las Boticas.

Es importante exigir la etiqueta del hombre con el bacalao á cuestas por haber "conspiradores contra la salud pública" que llenan con cualquier menjurge los frascos vacíos de la legítima de Scott.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Dinsdag ll. werd in de Rozenkranskerk op Pietermaai de Pontifikale Mis van Requiem opgedragen voor de zielerust van wijlen Mgr. Blommerde.

Vóór de H. Mis werd een nocturne van het officie der overledenen gezongen door de talrijk aanwezige Priesters, daarna celebreerde Mgr. J. J. A. Van Baars de H. Mis. Alvorens de absolutie uit te spreken bij de katafalk, hield Z. D. H. een lijkrede en beschouwde de overledene als den man der Voorzienigheid voor Curaçao. Door zijne brave ouders echt christelijk opgevoed, werd Mgr. Blommerde voorbereid om hier voornamelijk te werken aan de katholieke opvoeding der jeugd, aan de opleiding der jongelingen en het vormen van degelijke huisgezinnen. Hij vond hiertoe kracht in zijn offervaardig hart, dat steeds bereid was tot de verhevenste daden, zich zelf geheel verloochenend uit liefde tot God en den evenmensch. De gedachtenis aan den ontslapene zal ons kracht geven zijn lessen te onthouden, zijn voorbeeld op te volgen. Laten wij ons dankbaar toonen door een krachtig gebed voor zijn ziel.

De geloovigen waren in groote getale opgekomen en zullen ongetwijfeld hun Vader en vriend, waaraan zij nogmaals werden herinnerd, niet spoedig vergeten.

* *
*

Dinsdag ll. heeft de Zeereerw. Pastoor Jacobus van Baars afscheid genomen van zijn parochie San Willibrordo en zijn intrek genomen in het St. Elizabeths-gasthuis om daar als rector Mgr. C. Blommerde op te volgen.

* *
*

Woensdag ll. heeft Z. D. H. Mgr. J. J. A. Van Baars het H. Vormsel toegediend aan 87 personen in de parochie van Sta. Rosa en den volgenden dag aan 128 personen in de parochie van den H. Dominikus op Montaña.

* *
*

Het keurig St. Jozefs-altaar in de Rozenkranskerk op Pietermaai is door milddadigheid eeniger vrienden verrijkt met twee kunstvol gebeeldhouwde engelen uit het beroemd atelier van Peeters te Antwerpen.

Officieele berichten.

De verjaardag van H. M. de Koningin-Moeder zal dit jaar volgens gebruikelijk ceremonieel gevierd worden op Maandag 3 Aug. Des morgens 7,30 uur parade. Des avonds 7.30—8 uur muziek in het paviljoen Wilhelmina, Waterkant.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. de Heer E. Goilo alhier, met ingang van den 1°. Augustus a. s., tijdelijk belast met het geven van onderwijs aan een der klassen van de Emma-School alhier.

2°. den Gezaghebber van Bonaire, wegens familieaangelegenheden, met ingang van den dag van zijn vertrek van Bonaire, een maand binnenlandsch verlof verleend, met vergunning zich naar Curaçao te begeven.

3°. aan Hendricus Anthonius Bos, maréchaussée der 2de klasse bij de brigade maréchaussée in deze kolonie, tot herstel van gezondheid, met ingang van den dag van zijn vertrek uit de kolonie, één jaar verlof naar Nederland verleend.

4°. De firma Gebrs. Jonckheer, depôthoudster van frankeerzegels, briefkaarten enz. alhier, op haar verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend.

6°. De Heer E. A. J. Joubert, Apotheker alhier, aangewezen tot depôthouder van de ten postkantore alhier gebruikt wordende frankeerzegels, briefkaarten enz.

7°. de maréchaussée der 1ste klasse Tweeboom, met ingang van 1o. Augustus a. s. tijdelijk als dienstdoend brigadier aangesteld.

Portretten.

H. M. de Koningin ontvangt een prachtige collectie fotografieën, 258 stuks in 't geheel, 137 alleen van Curaçao. Het was een gelukkig idée H. M. vooral een kijk te geven op ons leven. Verschillende soorten huizen met hun bewoners, kiekjes uit de stad en het veld, overzicht der verschillende mijnen en hun werkzaamheden, prachtig natuurschoon van de Bovenwinden etc. Alle eer aan de fotografen ex professo zoowel als aan de amateurs. Het ideale tintje dat van zelve over foto's heenglijdt, behoeft de werkelijkheid niet te verbloemen omdat ongetwijfeld een verklarend bijschrift de noodige uitlegging zal geven.

Gevallen regen.

van 1 — 3 Juli	....	0 mM.
van 4 — 10 „	....	0 mM.
van 11 — 17 „	....	3,3 mM.
van 18 — 24 „	....	0 mM.
van 25 — 31 „	....	1 mM.
	Totaal	4,3 mM.

't Is treurig, zoo droog als het blijft. Drinkwater begint reeds hier en daar te ontbreken, zelfs bij de gegoeden. Het arme volk lijdt al lang door gebrek aan water. Het voeder voor de paarden moet zeer duur gekocht worden, waartoe slechts weinig personen in staat zijn, voor het gewone vee, koeien, geiten, schapen zal, zoo de droogte aanhoudt, een werkelijke hongersnood uitbreken.

Augustus wil wel eens een paar flinke buien geven, 't is te hopen, dat ze spoedig komen.

't Is werkelijk bewonderenswaardig, dat, niettegenstaande deze wanhopige droogte, velen de energie nog bezitten om dammen aan te leggen. Vooral in het 2de district zijn er verschillende nieuwe aangelegd en oude verbeterd. God geve, dat ze deze maand reeds hun praktisch nut bewijzen mogen.

Posterij.

Onze geachte lezers, die ons over dit onderwerp schreven, kunnen wij volkomen gerustsstellen. Hunne wenschen zullen door de buitengewonen bereidwilligheid van den Directeur voorkomen worden.

Nogmaals breugen wij allen in herinnering, dat des Zondags geen post-pakketten of wissels worden aangenomen. Op dien dag is het kantoor geregelde open van 10—12 uur voor de supplement-lichting, de uren worden vervroegd, wanneer aangekondigd is, dat de booten vroeger vertrekken.

Op gewone dagen worden aangeteekende stukken en postwissels aangenomen tot één uur vóór de sluiting der mail.

* *
*

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Agustin Andrade, Bartasar para Manuel Jimenoz, Ersilia Castro, M. & J. Cardoze, H. C. M. Chumaceiro, C. T. Corsica, Zenovia Coster, S. Gonzalez, W. B. Gravenhurst, Virgilio Grau, Jan B. Hart, Carlos Haciët, Herman C. Henriquez (2), Emilio Huber, Neli Martijn, Mariquito Castillo, T. R. Marshall, Rosinda Perdomo, Mercedes Toval, Paulina Vos, J. J. Wallon.

Niet voor verzending vatbaar één drukwerk geadresseerd aan John Feis Gomez para Eduardo I. Gomez, Cartagena.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

Sencillez y sinceridad — Ambas cosas se encuentran en el siguiente testimonio del Dr. Ramón Aveledo Urbaneja:

"Varias veces he usado con buen exito la Emulsión de Scott, no teniendo que arrepetirme de su empleo. Gracias á ella, he visto á muchos enfermos reponerse, sobre todo á los escrofulosos y convalecientes de graves enfermedades. Como reconstituyente, es una buena preparación."

Buitenland.

Rome.— Volgens sommige berichten schrijft men in de kringen van het Vatikaan de ziekte des Pausen toe aan de vroegtijdige wandelingen van Z. H. in den tuin van het Vatikaan, nog voordat de vochtigheid in de groote lanen geheel verdwenen was. Men zou ervan overtuigd zijn, dat de Paus tijdens een dezer wandelingen koude heeft gevat waarschijnlijk op een dag dat hij met den tuinman sprak over de boomen eener laan waaraan hij den vorm eener wieg wilde geven. De Romeinsche correspondent van de „Temps" deelt aan zijn blad de volgende bijzonderheden mede over de oorzaak der ziekte:

„Sinds het begin van Maart is Leo XIII gaan lijden. Iedere audientie, iedere vermoeienis werd gevolgd door

een aanmerkelijke neerslachtigheid. Hij had een of twee dagen noodig om weer op streek te komen. De toestand verergerde nog door dysenterie en hemorroïdale aandoeningen. De dysenterie is verdwenen maar de tweede kwaal houdt nog aan en doet den Paus bloed verliezen, dat voor een 94jarig grijsaard buitengewoon kostbaar is. Donderdag 2 Juli heeft de Paus een groot aantal pelgrims ontvangen, en Vrijdag daarop wilde hij eene wandeling doen in de tuinen van het Vatikaan. Bij ongeluk stond zijn rijtuig niet klaar. De koetsier, die de paarden wilde behoeden voor de steken der horzels was op eenigen afstand gaan staan. Leo XIII, die in een draagstoel aankwam, wilde niet wachten en deed toch zijne wandeling steunend op een wandelstok. In zijne vertrekken teruggekeerd, wilde hij onmiddellijk een pelgrimage van Hongaarsche seminaristen ontvangen; de audientie moest bekort worden, daar de Paus zich vermoeid gevoelde. Zaterdagavond is dr. Lapponi in het Vatikaan blijven slapen. Men vreest eene longaandoening, maar het meest verontrustend is nog het toenemend verval van krachten. Als heden of morgen geen verbetering intreedt, moet men het ergste vreezen."

Deze inlichtingen worden bevestigd door een ander telegram uit Rome, meldende, dat de Paus na zijne wandeling ten 8 ure 's morgens bezweet terugkeerde en erkende, dat hij zich niet wel gevoelde.

5 Juli.—Tegen den middag was de toestand des Pausen een weinig verergerd. Prof. Mazzoni verklaart, dat de toestand tot verergering neigt.

6 Juli.—Het bulletin over den toestand des Pausen, hedenmorgen om half tien uitgegeven, deelt mede, dat niettegenstaande de Paus den nacht bijna zonder slapen heeft doorgebracht, hij toch minder onrustig is geweest dan gedurende den voorafgaanden nacht. Ofschoon men niet kan zeggen, dat de toestand van den hoogen lijder beter is, is hij toch stellig ook niet verergert.

— De geneesheeren van den Paus denken, dat hij nog eenige dagen te leven heeft, indien de longaandoening niet verergert. Alvorens bediend te worden, had de Paus de geneesmiddelen ingenomen, hem voorgeschreven door de doktoren, die hopen, dat het leven aldus nog verlengd kan worden. Toen hij de H. Communie ontving, zeide de Paus zacht maar duidelijk: „Mea culpa." De kardinaal kustte hem de hand, en een hunner zeide: „Onze gebeden zullen u in het leven houden." De Paus antwoordde: „Ik ga de eeuwigheid in."

De Paus heeft zijn laatste beschikkingen gemaakt met de kardinalen Angelini en Mazzolini, zijn geest was volkomen helder.

— De H. Vader ontving de H. Communie uit de handen van zijn sacristijn, Mgr. Pifferi. De stoet vertrok uit de Palestrijnsche kapel, ging door de hertogszaal en kwam toen in de kamer des Pausen. De grootwaardigheidsbekleeders van het pauselijk hof en de kardinalen, die brandende kaarsen droegen, namen deel aan de plechtigheid. Het was een indrukwekkend en zeer roerend schouwspel. De Paus, die persoonlijk het initiatief tot de plechtigheid had genomen, ontving de H. Communie met diepe aandoening en de grootste godsdienstige berusting. Nadat de Paus de H. Communie had ontvangen, sprak de kardinaal-biechtvader de gebeden uit. Verscheidene personen hadden tranen in de oogen.

Zondagmiddag om 4 uur dicteerde de Paus nog een langen brief aan Mgr. Marzolini. Men gelooft op het Vatikaan, dat de Paus voldoende kracht heeft om den nacht door te brengen.

De „Voce della Verita" zegt, dat bij de bediening, toen de Paus de woorden „mea maxima culpa" had uitgesproken, hij driemaal de armen uitstrekte en ze dan, ten teeken van nederigheid, op de borst kruiste. Na de bediening richtte Z. H. een hartelijk woord tot al de kardinalen.

Gedurende den nacht bleef de toestand nagenoeg onveranderd. Het sterk gestel biedt wonderbaren weerstand aan de ziekte. De doctoren staan er verstomd over.

De Conventueelen, die het voorrecht genieten aan de sponde des Pausen te bidden, wanneer de doodstrijd begint, werden tot nu toe niet verwittigd.

6 Juli. (3 uur 5 min.) De ziekte van Z. H. den Paus is op dit oogenblik stationair. De geneesheeren maken zich bezorgd over de groote zwakte van den hoogen lijder.

De H. Vader nam met eenigen eetlust wat voedsel tot zich. De lichte verbetering in zijn toestand houdt aan. Wel is het gevaar nog lang niet geweken, maar op 't Vatikaan is men kalmer gestemd. Dr. Lapponi verliet het Pauselijk paleis tegen kwart over vieren.

Hedenavond ten half acht zal opnieuw consult worden gehouden, waarna waarschijnlijk een bulletin zal worden uitgegeven.

Kardinaal Oreglia di San Stefano, Camerlengo van de H. Roomsche Kerk, en deken van het H. College der Kardinalen, bevindt zich in het Vatikaan, waar onafgebroken kardinalen, diplomaten en de aristocratie naar den toestand komen vragen. Zoodra de gewenschte inlichtingen zijn ontvangen, verlaten allen het paleis weder.

— In den namiddag verzocht de Paus, dat Hem het H. Oliesel zou worden toegediend.

Tegen zes uur verminderden de krachten een weinig.

— Het bulletin van 8 uur luidt: „Hedenavond traden de verschijnselen van algemeene verzwakking duidelijker op. De ademhaling is sneller en zwakker geworden, de pols is flauw, van tijd tot tijd zelfs niet waarneembaar; de temperatuur blijft onder het normale cijfer. De geest blijft volkomen helder.—Lapponi. Mazzoni."

— Het H. Oliesel werd den Paus hedenavond toegediend door den Sacristijn Mgr. Pifferi, bisschop tit. van Porphyreon.

Behalve deze waren bij de plechtigheid tegenwoordig de sub-sacristijn, tevens majordomus Mgr. Cagiano de Arevedo, de kamerheer Mgr. Bisleti, de gardes nobles Autamoro en Pecci met den commandant van de Pauselijke lijfwacht, de luitenant-generaal Rospigliosi, de oppermaarschalk Sacchetti, de geheim-kamerheeren Mgrs. Misciatelli, Zichy, Sanz de Svampa en Scupinelli, geheim-kapelaan Mazzolini, de secretaris Angeli, de goudenroos-overbrenger graaf Soderini.

De Paus gaf de antwoorden op de gebeden en blijft nog steeds helder van geest.

6 Juli.— De steeds toenemende zwakte van den H. Vader heeft den geneesheeren bijna alle hoop ontnomen, dat de lijder de huidige ernstige crisis te boven zou komen. De Paus neemt zeer weinig voedsel tot zich en op volkomen onvoldoede wijze om zijn krachten te herstellen en de werking van het hart te onderhouden. De hartslag wordt slechts in stand gehouden door de kortstondige opwekking, bereikt met de stimulansen, welke de geneesheeren toedienen. De ademhaling is onveranderd; er zijn geen verschijnselen van reactie ingetreden. Men gelooft echter, dat Z. H. den ochtend nog zal halen. De lijder bracht schier den ganschen dag in een leunstoel door, aangezien in zittende houding de ademhaling gemakkelijker gaat. Hij behoudt zijn volkomen helderheid van geest en spreekt, ondanks het verbod van de geneesheeren, met zijne secretarissen.

6 Juli.— Nadat hem het H. Oliesel was toegediend, hief de Paus zich enkele oogenblikken van zijn kussen op en zeide, de aanwezigen zegenende. „Dit is mijn laatste zegen." Allen waren diep ontroerd.

De Paus is zeer zwak en uitgeput, de pols is slechts van tijd tot tijd merkbaar. Men gelooft echter nog altijd, dat hij den ochtend zal halen.

De bronzen deuren van het Vatikaan zijn, als gewoonlijk, te half 12 gesloten. Op het plein van St. Pieter staan tal van journalisten. De stad heeft haar gewoon aanzien.

Op het oogenblik, dat wij dit schrijven is het overlijdensbericht nog niet aangekomen. 't Schijnt dus wel, dat de hooge lijder inderdaad den ochtend nog gehaald heeft.

Treffend is het, dat de 93 jarige zieke tot zelfs in de uiterste verzwakking nog zijne wilskracht en de helderheid van zijn geest behoudt en blijkbaar zich inspant om van zijn sterfbed af de laatste beschikkingen voor het heil der Kerk aan zijne secretarissen op te geven.

Ja, deze Paus heeft met meer recht dan wie ook op zijn sterfbed mogen verklaren, dat hij zich rustig gevoelde in de overtuiging alles gedaan te hebben, wat hij kon, voor het welzijn der Kerk.

7 Juli, 5 ure, ochtend.—Officieel wordt gebulletineerd: De Paus sliep dezen nacht rustig. Z. H. gebruikte eenig voedsel.

Dr. Lapponi verklaarde, dat Z. H. nog 24 à 48 uren kan leven, als zich ten minste niets abnormaals voordoet.

— *7 Juli*, 9 ure 's ochtends. (part. tel.)—Het Allerheiligste werd ten 8 ure uitgesteld in de Paulijnsche kapel gevuld met personen, die voor den H. Vader bidden.

De Paus merkte op, dat er meer menschen dan gewoonlijk in zijne ziekekamer waren, en vroeg: "Is mijn toestand dan zoo ernstig?"

De H. Vader dicteerde zijn wilsbeschikkingen aangaande zijn erfdeel aan de kerken en over zijn persoonlijk vermogen.

Elf kardinalen zijn ten huize van kardinaal Cotti bijeengekomen en beraadslagen over de verschillende maatregelen, die door het H. College dienen genomen te worden na het overlijden van Paus Leo XIII.

7 Juli. De gemeenteraad sprak eenstemmig de beste wenschen uit voor de genezing van den Paus.

Advertentien.

12 Augustus.

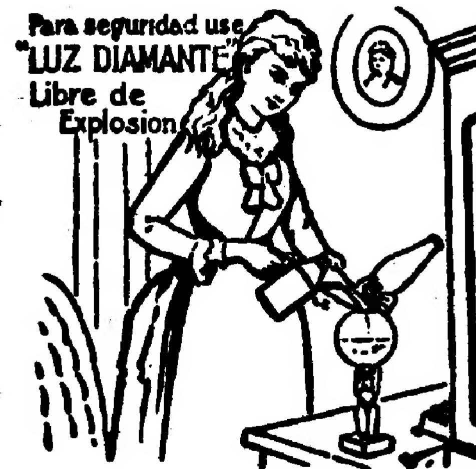
Volledig ameublement voor salon, zit- en slaapkamer. Alles afkomstig van de nalatenschap van wijlen Dr. DE MAAK.

Koopconditiën zullen ter inzage liggen van af 10 Aug. a. s. ten kantore van den Notaris op Bonaire.

Verkoop te Bonaire 12 Aug. 9. uur.

Zeldzame gelegenheid.

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S. A.
De Venta Por Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:
De 8 A. M.—4 P. M.

„HET HERT."

Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert"; het heeft een zuiveren en aangenamen smaak en is het meest geschikte Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.

Agenten voor Curaçao,
DE LANNOY & Co.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas	Zulia	Marcb.
Vertrekt van NEW-YORK	Juli 4	Juli 11	Juli 18	Juli 25	Aug. 1	Aug. 8
Komt aan te SAN JUAN		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		14
Doet CURAÇAO aan		19		Aug. 2		16
Komt aan te LA GUAIRA	11	20	26	3	8	17
Vertrekt van „	12	22	26	5	9	19
Komt aan te PTO. CABELLO		23		6		20
Vertrekt van „		24		7		21
Komt aan te CURAÇAO	13	25	27	8	10	22
Vertrekt van „	19	27	28	10	16	24
Doet LA GUAIRA aan	20				17	
„ SAN JUAN „		1		15		26
Komt aan te NEW-YORK	27	Aug. 6	Aug. 3	20	24	31

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Merida	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Juli 13	Juli 20	Juli 27	Aug. 2	Aug. 10	Aug. 17
Komt aan te MARACAIBO	14	21	28	3	11	18
Vertrekt van „	18	24	31	7	15	21
Komt aan te CURAÇAO	19	25	Aug. 1	8	16	22

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.